

Endnu tre Aar senere forespurgte han sig igjen hos Ministeriet, men fik heller intet Svar, og en saa langsom Forretningssgang er aabenbart meget uheldig. I det andet Tilfælde hørte Høgtetfolkene til forskjellige anerkjendte Trossamfund, men erklærede, at Ingen af dem delte Tro med det Trossamfund, som de tilhørte, og de gik derfor kun ind paa at afgive en Erklæring med det Forbehold, at de vilde have den forandret senere, hvis de kunde faae Svar fra Ministeriet paa de Spørgsmaal, de vilde stille til det, og disse Spørgsmaal vare, om ikke deres Forpligtelse helt kunde indskrænkes til at sørge for Børnenes Opdragelse i de almene religiøse og moraliske Begreber, eller om den ikke idetmindste kunde bortfalde i det Tilfælde, at en af dem eller de begge to meldte sig ud af det Trossamfund, de tilhørte, men der kom heller intet Svar. I det tredje Tilfælde, det sidste af dem, jeg har set, stod Høgtetfællerne paa samme Maade. De gik, naar de absolut skulde afgive en Erklæring, med et Forbehold ind paa, at deres eventuelle Børn skulde opdrages i den mosaiske Tro, til hvilket Trossamfund Faderen efter sin Fødsel hørte. Da der fødtes et Barn, og Faderen henvendte sig til Presten for den mosaiske Menighed, kunde han imidlertid nok faae Barnet indskrevet i den mosaiske Menigheds Ministerialprotokol, — det skulde ske efter en ministeriel Skrivelse af 14de December 1870 — men vedkommende Præst erklærede samtidig paa Fødselsattesten, at Barnet ingenlunde var indlemmet i den jødiske Tro og ikke efter deres Trossamfunds Regler kunde blive det. Der stod vedkommende Forældre; de havde skriftlig maattet forpligte sig til, at deres Børn skulde indlemmes i den jødiske Tro, de kunde ikke, da det kom til Stykket, faae det optaget deri ved Omfjærelse, altsaa, hvad skulde de gjøre? Mig forekommer det, at dette er et af de bedste Beviser paa, hvor urimeligt denne hele Bestemmelse er, som indeholdes i Loven af 1851. Jeg skal ikke komme ind paa, om det er Noget, som skulde være nødvendigt i disse Forhold at have en saadan Bestemmelse, men jeg skal blot gjøre opmærksom paa, at, naar to Medlemmer af Folketirken indgaa Høgtetstab, kræves der slet ingen Erklæring om, i hvilken Tro de ville opdrage deres Børn. (S. Nielsen: Det følger af sig selv!) Nei, det følger aldeles ikke af sig selv; det er som bekendt ikke ualmindeligt, at Medlemmer af Folketirken lade deres Børn opdrage konfessionløst, eller at de lade deres Børn gaa i katolske Skoler, og saaledes er der flere Tilfælde; Forældre af Folketirken have i den Henseende fuld Frihed til at opdrage deres Børn, som de selv ville, og det Samme gjælder om Medlemmer af de anerkjendte Trossamfund, som indgaa Høgtetstab med en anden indenfor samme Trossamfund, og endelig om Folk af forskjellige Trossamfund, der have indgaaet Høgtetstab i Udlandet; naar de komme over Grændsen, forlanges der ingen

saadan Erklæring, de ere altsaa frit stillede og kunne frit opdrage deres Børn i hvilken Tro de ville eller i slet ingen. Mig forekommer det nu, at efter at Daabs- og Konfirmationstrangen er hævet, og Folk i Folketirken kunne opdrage deres Børn, som de ville, i Henseende til Tro; saa vilde Analogien føre til, at man ogsaa hevede denne Bestemmelse for det blandede Høgtetstab. Jeg lader det nu foreløbig staa hen, om man bør have den. Det kan ikke ske uden ved Lov, men der er en Ting, som det forekommer mig, at man burde have klaret strax, og det er, hvorledes Loven skal forstås, thi det er aabenbart i højeste Grad uheldigt, at det ikke er muligt at faae at vide, hvorledes denne Bestemmelse skal forstås; det beror jo ogsaa meget derpaa, om man skal ønske den forandret. Loven kræver, at Børnene skulde opdrages i en af Forældrenes Tro, men, som jeg har sagt, Forældrenes Tro behøves ikke, som Tilstanden nu er, at falde sammen med det Trossamfunds, de høre til, og man skulde saa synes, at Forældrene kun vare forpligtede til at opdrage Børnene i den Tro, de selv have. Der kan aabenbart ikke være nogen fornuftig Mening i, at de skulde opdrage Børnene i en Tro, de ikke selv have, thi det er en Umulighed, og det er et aldeles urimeligt og usømmeligt Forlangende. Men maaste man saa vil holde sig til, at man maa gaa ud fra, at Folk dele Tro med det Trossamfund, de høre til; saa bliver ialtsald det næste Spørgsmaal, som man heller ikke har faaet Svar paa, hvorledes det da skal gaa, naar de melde sig ud af disse Trossamfund, af ethvert bestaaende, anerkjendt Trossamfund? Skulle de saa alligevel tvinges til at opdrage deres Børn i Folketirkens Tro, eller hvordan skulle de bære sig ad? Det er aabenbart det næste Spørgsmaal, som man trænger til at faae Klarhed over. Det gaar her ligesom saa tidt i den senere Tid, at vi komme til at staa overfor en hel Klasse af Mennesker, som man ikke har tænkt tynderlig paa ved Grundlovens Givelse eller ved Loven af 1851, nemlig overfor dem, der ikke høre til noget Trossamfund, nogen Konfession. Vi drøftede jo for nylig det Spørgsmaal, hvorledes man skulde stille sig med Hensyn til Eden overfor disse Mennesker, om man skulde give dem en saadan Form for Eden, at de kunne aflægge den og derved faae de borgerlige og politiske Rettigheder, som ere knyttede til Eden, uden at blive nødt til at bruge en Form, der ikke var et Udtryk for deres Overbevisning. Her er igjen et andet Spørgsmaal, nemlig hvorledes man skal stille sig med Hensyn til Høgtetstab overfor disse Mennesker; om man skal give dem Adgang til at slutte Høgtetstab paa en Maade, som stemmer med deres Overbevisning, eller man skal nøde dem til at gjøre det paa en anden Maade. Der var forleden Mogle, som mente, at disse Folk vare saa faa, at det ikke kunde gjøre saa